

000 Nimiö ja hakemisto

RDA-sovellusohje MARC 21 ; Suomeksi ; Svenska; (Full Leader) ; (Full Directory)

- Nimiö (000, LDR)
 - Kirjastojärjestelmän täyttämät merkkipakat
 - Kuvailijan täydentämät merkkipaikat
 - mp 05 - Tietueen tila
 - mp 06-07 - Tietueen tyyppi + tietueen bibliografinen taso
 - Mahdolliset 000/06-07 -yhdistelmät MARC 21:ssa
 - mp 17 - Koodaustaso
 - mp 18 - Luettelointisäännöt koodi
 - mp 19 - Moniosaisen julkaisun tietueen taso
 - Hakemisto

Kiinteiden kenttien käytön peruseriaate

1. Nimiön merkkipaikka 06 Tyyppi määrittää aineistotyyppin mukaisen 008-kentän, johon valitaan tarvittavat koodit.
2. Ulkoasutiedot kerrotaan 007-kentässä, jota voi myös toistaa. Tätä ei tarvita painettujen monografioiden, sarja-aineistojen eikä esineiden kuvailussa.
3. 006-kentässä kerrotaan mahdollinen lisäinformaatio silloin, kun 008-kentän koodit eivät riitä (esim. e-kartta: 000/06 + 008 karttakoodit, 006 e-aineiston koodit). Moniviestimissä ja kokoelmissa kenttää tarvitaan myös eri osien kuvailuun.

Nimiö (000, LDR)

Nimiön (000, Alephin LDR) kaikkia merkkipaikkoja on käytettävä.

Kirjastojärjestelmän täyttämät merkkipakat

Seuraavien merkkipaikkojen sisältö tulee automaattisesti Aleph ja Voyager -järjestelmissä:

- **00-04** - Tietueen pituus
- **09** - Tietueen merkistö
- **10** - Indikaattorien määrä
- **11** - Osakentäkoodin pituus
- **12-16** - Tietojen kantaosoite
- **20-23** - Kirjauskartta "Entry map"

Kuvailijan täydentämät merkkipaikat

mp 05 - Tietueen tila

Merkkipaikassa 05 Tietueen tila käytetään yleisimmin koodeja n = uusi ja c = korjattu, myös d = poistettu

mp 06-07 - Tietueen tyyppi + tietueen bibliografinen taso

Merkkipaikat 06 Tietueen tyyppi ja 07 Tietueen bibliografinen taso on aina tallennettava. Nämä koodit ovat pakollisia myös KITT-yhteistilaston kannalta.

- Kaikissa sähköisissä muodossa olevissa aineistoissa, joissa nimiön mp. 06 on muu kuin **m**, pitää olla kenttä 007 (007/00=c), jotta haun rajaus sähköisiin aineistoihin Voyagerissa toimisi. Koodia tarvitaan myös KITT-yhteistilaston kannalta.
- Kaikissa mikromuotoisissa aineistoissa pitää olla kenttä 007 (007/00=h), jotta haun rajaus mikromuotoisiin aineistoihin Voyagerissa toimisi. Koodia tarvitaan myös KITT-yhteistilaston kannalta.

Aineistotyyppin valinta sisällön mukaan on yleisperiaate verkkoaineistolla. Tekstin ja multimedian välinen rajanveto on vaikeaa. Leaderin aineistokoodi m on tarkoitettu aineistolle, joka sisältää ohjelmia, pelejä, numeerista dataa tai multimediaa, missä mikään aineistotyyppi ei ole vallitseva. Linkit eivät vielä tee tekstijulkaisusta multimediaa.

Mahdolliset 000/06-07 -yhdistelmät MARC 21:ssa

000/06	000/07	008
a t	a c d m	BK
a	b i s	CR
g k o r	a b c d i m s	VM
p	c d i	MX
e	a b c d i m s	MP
f	a c d i m	MP
c i j	a b c d i m s	MU
d	a c d i m	MU
m	a b c d i m s	CF

Yllä olevan taulukon mukaiset yhdistelmät ovat sallittuja Voyagerin ja Alephin tag tablessa. Aikaisemman suosituksen mukaan 000/07-koodit **c** ja **d** olivat käytössä vain 000/06-koodin **p** (sekalainen aineisto) kanssa.

mp 17 - Koodaustaso

Merkkipaikka 17 Koodaustaso on syytä tarkistaa luetteloinnin tasoa vastaavaksi, koska sitä voidaan tarvita Melindan tuplakontrollissa. Kansallisbiografian tietueissa säilytetään tasokoodina täydellinen taso (tyhjämerkki). Tason säilyttäminen on Kansalliskirjastolle tärkeä erityisesti tilastoinnin kannalta. Kansallisbibliografiatason tietueen tunnistaa esimerkiksi siitä, että Fennica tallentaa kenttään 040 ISIL-tunnuksensa FI-NL. Kansallisessa metatietovarannossa (Melindassa) olevan muun kuin Fennica-aineiston kuvailutasoksi merkitään taso 4 = välitaso. Tässä sovellusohjeessa on kenttien kohdalla ilmoitettu, ovatko ne ydinelementtejä tai muuten Melindassa käytettäväksi sovittuja kenttiä.

- # - Täydellinen taso
Kansallisbiografian taso. Täydellinen MARC-tietue, kuvailun kohde on ollut käsillä.
 - Fennica-tietueen taso. Tätä koodia ei saa muuttaa Melindassa. Muut kirjastot eivät voi käyttää tätä koodia.
- 1 - Täydellinen taso, kuvailun kohde ei ole ollut käsillä
Kuvailuun käytetyt tiedot on saatu muusta lähteestä kuin kuvailun kohteesta. Koodia käytetään pääasiassa takautuvassa konvertoinnissa, kun kaikki olemassa oleva luettelointitieto muunnetaan.
- 2 - Täydellistä tasoa niukempi, kuvailun kohde ei ole ollut käsillä
Kuvailuun käytetyt tiedot on saatu muusta lähteestä kuin kuvailun kohteesta. Koodia käytetään pääasiassa takautuvassa konvertoinnissa, kun kaikkea olemassa olevaa luettelointitietoa ei muunneta. Auktoriteettitiedot eivät ehkä ole ajan tasalla.
 - Melindassa eivät aktiivisessa käytössä. Tietuetta täydennettäessä muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- 3 - Vähimmäistasoa niukempi
Lyhyt tietue, joka ei täytä luetteloinnin vähimmäistason vaatimuksia.
 - Käytössä mm. Varastokirjaston primaariluetteloinnissa. Täydennettäessä muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- 4 - Välitaso
 - Melindan suositeltu kuvailutaso
- 5 - Osittainen (alustava) taso
Tietue, jota luetteloiva organisaatio ei pidä lopullisena (esim. auktoriteettitiedot eivät ole vahvistettuja muotoja tai tietue ei täytä kansallisen tason luettelointivaatimuksia).
 - Käytössä mm. Fennica-tietueissa, joissa ei vielä ole sisällönkuvailua. Täydennettäessä tietuetta koodi muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- 7 - Vähimmäistaso
Tietue, joka täyttää vähimmäistason vaatimukset ja jota luetteloiva organisaatio pitää lopullisena. Auktoriteetit ovat vahvistettuja.
 - Täydennettäessä tietuetta koodi muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- 8 - Ennakkotieto
 - Käytössä Melindassa, täydennettäessä muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- u - Tuntematon
Käytetään lähetettävissä tai vastaanotettavissa tietueissa korvaamaan paikallista koodaustasoa silloin kun sopivaa koodaustasoa ei pystytä määrittelemään. Koodia u ei käytetä uusissa tai päivitettyissä tietueissa.
 - Täydennettäessä tietuetta koodi muutetaan vastaamaan uutta tasoa.
- z - Soveltumaton
Koodaustason käsite ei sovellu tietueelle.
 - Käytetty joissain vanhoissa Fennica-tietueissa, täydennettäessä muutetaan vastaamaan uutta tasoa.

mp 18 - Luettelointisäännöt koodi

Merkkipaikka 18 Luettelointisäännöt koodi on aina i = ISBD-välimerkitys

mp 19 - Moniosaisen julkaisun tietueen taso

Merkkipaikka 19 Moniosaisen julkaisun tietueen taso jätetään tyhjäksi yksiosaista monografiaa kuvailtaessa. Tällä koodilla voidaan tarkentaa moniosaisten julkaisujen kuvailutasoa.

Hakemisto

Hakemisto muodostuu järjestelmissä automaattisesti.
